

Поезія

Олена МАМЧИЧ

Народилася в Чернігові. Закінчила Київський державний університет імені Тараса Шевченка. Доцент кафедри мов і методики їх викладання Чернігівського національного педуніверситету імені Т.Г. Шевченка, кандидат педагогічних наук. Відмінник освіти України. Поет, літературний редактор, перекладач. Автор 92 наукових публікацій, 62 літературних публікацій, серед яких 32 антології та п'ять поетичних збірок: «Територія душі», «Обмани дощів», «Покаяння», «...І був вечір, і був ранок...», «Акварелі». Дипломант Всеукраїнського літературного конкурсу «РУСЛО» (2007). Член літературної спілки «Чернігів». Голова Чернігівського обласного осередку Всеукраїнської творчої спілки «Конгрес літераторів України».

«МІЙ КАРАВАН ПЛИВЕ В ПУСТЕЛЯХ ВІКУ...»

Світлої пам'яті Небесної Сотні

Небесна Сотня... Вічність над Майданом... Жалобні крила вітру і дощів... Бажали жити, слави не жадали, не чули серцем красномовних слів... Блаженна доля Вас усіх спіткала, відчули біль буття, чужий і свій, і під зірками зоряних хоралів злетіли душі бранців смерті у сувій... Небесна Сотня... Ви святі і грішні, у час важкий країни злидарів заради поколінь, прийдешніх і колишніх, пішли... В ім'я любові, віри та надій... Але Ви з нами... У піснях і думках з небес мрійливих взимку й навесні прокляттям куль із кров'ю, болем, сумом ще завітаєте у наші дні і сни... Вас не забудемо... В сльозі наївно чистій попросимо всепрощення у Вас за те, що

відійшли під сонце променисте нетореним шляхом без гніву і прикрас...
В обійми янголів потрапили з повітрям, ми ж на Землі помолимося за
Вас – і молоде, зелене, сильне віття зупинить на хвилину плинний час...

* * *

Що я дала тобі, моя країно, окрім себе і вічних істин днів? І промайне
зненацька та година, що забере оману блудних слів... Прости мене за всі
мої провини, перед твоїм обличчям – без порад, безмежність серця –
сплата в вічну скриню – благає знов відчуті грішний чад...

* * *

Ніхто і ніде, і ніколи не стане володарем днів, коли озирнешся до-
вкола, – а світ мимоволі прозрів, щодня маєш справу зі щастям і безпо-
милково живеш, з коханням блукаючи в хащах, надію терпінням заллеш...

* * *

Відтяли душу забобонів грона, цілком природна оптова ціна, грай-
ливо пестить всіх Джульет Верона, бере кохання наче крадькома. Та
вже змарніли вікові обличчя, і пожовтіли келихи дощів, медовий смак
похмурого сторіччя шматує душі зайвістю життів...

* * *

У ліриці життя спокуси вистачає, а сонце світить, загортає дні, юрба
вітрів шербатих з небокраю несеться крізь прощання і вогні. Не скрив-
дить сонце нас у нетрях часу, якщо поквапиться, – то житиме в віках, з
крилатим вітром, з волею в запасі ще повоює, поборовши страх...

* * *

Ми залишаємось людьми завжди, в усьому, і воля наша – сизокрилий
птах – летить крізь хмари, не відчувши втоми, під щирим сонцем, вічним
в небесах. Відчує серце, як дощі зневіри благають повернути кроки днів,
як час гортає душі сиво-сірі і не лунає віковичний спів. Прокинеться
сумління, віра в слово все переможе на святій землі, ми до свободи вже
давно готові, і вірний шлях прокладемо в імлі. І згасне ніч, і день на-
родить весни, зрадіє світ від посмішок дітей, і знову правда в очі гляне
чесно без воєн і оманливих ідей...

* * *

«Увесь світ – театр, і люди там – актори»... Впізнаймо душі мертвих
і живих, рілля ще чисте, ну а потім – сором продавить серце, наче сірий

гріх. Ти – сивий майстер, гнів лікує душу, твоє мистецтво ще втамує біль, блаженство звань, медалі – стиглі груші, і оплески долонь – вже звідусіль. Благайте, люди, крику буде вдосталь, віддячить вам за все небес імла останнім днем, коли згортає осінь обійми жовтолистого крила. Простіть своє акторство в світі білім, нема питань, де б відповідь була, і довгим шляхом, терпким і безсилим, усім іти без волі і тепла...

* * *

Пророку мій, в ряснім намисті із неба в безлічі зірок або ж в шовковім жовтім листі, ведеш мене за кроком крок. І, може, день іще настане, вітри в дорогу поженуть, під сіроокий погляд Мама збагну шалену миті суть... Якщо захочеш, – буде сумно, а посмінешся, – знову лад, і світ немов стає розумним у нагородах тих порад. Пророку мій, тебе благаю: не залишай своїх дітей, дай руку нам, веди до раю крізь пекло віри та ідей...

* * *

Порадь мені, як жити далі у простирадлах сірих днів, де під законами моралі весь білий світ немов зомлів. У чому сенс життя і смерті? Душі немає вороття, шепочуть сни слова відверті крізь вічний пил років буття. Всміхаюсь Долі – йде за кругом, десь у зірках – притулок мій, і обіцяють темні смуги змінити біль на сміх живий. Плеяда друзів остаточно на шії зашморг затягла, ходімо, Доле, кроком точним під захистом твого крила...

* * *

Самотносте моя, життя благаєш, розчавлюєш своїми пелюстками і кляте пекло раєм називаєш, і сонце заплямовуєш гріхами. З душі виймаєш оберемок суму, в безодню кличеш – там вже сиві гості чекають і в обіймах глуму знов перемиють вже зотлілі кості. Дай поєднати вічне з тимчасовим, дай озирнутись у ночах і ранках, не сплутати старе з одвічно новим, пройти життям не тільки по світанках. Твоє обійстя вкрите прілим мохом, у вітах сонця не було й не буде, міліють ріки, та дерева сохнуть, блукають долі по судах без суддів...

* * *

Мій караван пливе в пустелях віку, повітря костеніє без вітрил, на решті дочекався вітер крику, щоб розігнати по рефренах пил. Тезаурус життя тасує карти, і гра хвилин чатує без порад, і зваблюють невмілі дикі жарти своїх прихильників, де кум і брат, і сват. Шкодную за украденим сторіччям, не залишивши пам'яті нюанс, рахує збитки щастя на узбіччі як свій останній блискавичний шанс...

* * *

Всі оди зайві, у задусі – задум, ця мить нескорена – на гільйотині зла, і на гілках нескореної влади тебе так просто лірою взяла. Завмерли сосни в облямівках вітру, облога захопила почуття, регалії чужі – вже у повітрі, сіеста сходу – в декадансі дня. Ми – варвари під вантажем скрижалей міраж – за обрієм, і свідки – звідусіль, мінливу хвилю з болем повінчали, безсиле серце – без братерства крил. Від дива нагороди не чекали, а небо – монологом у зірках, родзинки спогадів – у ляпасах печалі, відчує волю яснозорий птах...

* * *

Жінки свої втрачають імена... Пияцтво, наркоманія панують... А де ж любов, надія і весна? У глумі блуду їх уже не чують... Призначення жіноче – ніжність – де? Її на крилах принесе лелека, жіноче щастя діточок веде осіннім днем або ж у літню спеку... Хіба жінкам так личить щирий мат, цигарка закордонна в пухлих губках, зухвалих грубощів той вуличний парад?.. Ти ж, пташка, Жінко, чиста як голубка!.. Чоловікам носити на руках і пестити твою щасливу долю, а ти надію втратила в словах, немов зріднилася з безжальністю і болем... Тож зупинися, не втрачай себе, не дозволяй принижувати гідність – тоді і сонце з неба не впаде і збережуть зірки твою невинність...

* * *

Ти мій насправді, може, – тимчасово, батіг природи – в запоруках бід, кипіння волі у намові слова загине зовсім під провини схиб. Та ефемерність заподіє шкоду, ти ж не відкрив Америки тоді, занাপастити чорну гілку глоду вже не спроможні в лісі-глушині. Глибоке озеро із темною водою час прийме під обійми синіх днів, буття долаємо, братаючись, з тобою у верховенстві світу жебраків...

* * *

Свого приниження, народе, не відчуєш, допоки розумом збагнеш оці часи, аж сліпить очі – то життя вирує в жебрацьких долях щастя і краси. Знов багатіють на чужих тенетах, і квітнуть пики у вині та злі, на шпальтах волі у брудних газетах чека розплата грішних на землі. Зневіра честі – пекло для лукавих, а як збагнеш, – не буде вороття, гріхів омана ще чекає слави, кидає виклик долям і життям...